

Pražský deník: Koupání je bezpečné, améby nehrozí

1.7.2025 - Petra Batók | Hygienická stanice hlavního města Prahy

Pražští hygienici uklidňují veřejnost: nebezpečná améba naeglerie zhoubná, která zabila školáka na Slovensku, nepředstavuje v českých vodách běžné riziko.

Praha – Koupání v Praze i okolí je bezpečné – a pravidelné kontroly hojně navštěvovaných míst sloužících k vodním radovánkám pomáhají k tomu, aby byla omezena i jiná rizika.

Améby nejsou běžným rizikem a lidé, kteří v horkých dnech hledají osvěžení při běžném koupání, z nich nemusejí mít obavy. Pražští hygienici to vzkazují lidem, které znepokojily zprávy ze Slovenska – na hnisavý zánět mozku zemřel jedenáctiletý chlapec poté, co ve Štúrovu absolvoval plavecký výcvik v termálním koupališti Vadaš.

Podle všeho se mu zde dostal do mozku prvok naeglerie zhoubná označovaný jako mozkožrout, a to zcela jednoduše – po vdechnutí vody nosem.

Této události věnovala pozornost i česká média – a Hygienické stanice hl. m. Prahy se více občanů dotazovalo na možnost výskytu améb ve vodách určených ke koupání.

Améby u nás rozhodně nejsou běžným rizikem, ujišťují hygienici. S odkazem na závěry expertů ze Státního zdravotního ústavu, že tyto mikroorganismy u nás ve venkovním prostředí nemohou přežít, protože v zimním období voda ve všech nádržích i tocích příliš prochladne. To sice není případ vnitřních bazénů, tam ale zase zaručí bezpečnost chemické přípravky běžně používané k ošetřování vody. Ani její dezinfekci by améby nepřežily.

Lze tedy říci, že lidem, kteří v nynějších parnech hledají osvěžení při koupání, v Praze ani v okolí nemusejí mít obavy, plyne ze slov mluvčí pražské hygienické stanice Petry Batók. „Koupací vody v Praze jsou pravidelně kontrolovány – a výskyt améb v našich podmínkách nepředstavuje běžné riziko,“ řekla mluvčí. Připouští ale, že při standardních kontrolách kvality vod ke koupání se výskyt améb nesleduje. K běžně posuzovaným mikroorganismům se řadí zejména sinice, které mohou produkovat toxiny, a fekální bakterie (pocházející z trávicího traktu lidí nebo zvířat). V případech koupališť a bazénů, které nejsou přírodního původu, ale byly vytvořeny uměle, se sledují další mikroorganismy, např. bakterie schopné vyvolávat infekci.

SLEDOVAT AMÉBY NENÍ DŮVOD

Výskyt volně žijících améb se běžně nesleduje – a ani k tomu není důvod. Nejde totiž o obvyklé zdravotní riziko. „Tyto mikroorganismy se objevují jen zcela výjimečně: typicky v lokalitách s termálními prameny a trvale vyšší teplotou vody, což v Praze není obvyklé,“ řekl Batók. Mimo termální oblasti nebo speciálně vyhřívané bazény by se s výskytem améb dalo počítat snad jen u výpustí vody z některých průmyslových provozů do řeky, pouze ale v případě, že má tato voda vyšší teplotu. Typicky jde o elektrárny, v jejichž okolí se kvůli vypouštění chladicí vody může udržovat teplota pro amébu ideální: kolem 35 °C. „Výskyt volně žijících améb není v našich podmínkách běžný. A pokud by nastala situace vyžadující cílené vyšetření, budeme veřejnost včas informovat,“ slibuje mluvčí.

Standardní kontroly kvality vody na místech, která lidé využívají ke koupání pod širým nebem, se v Praze dělají na sedmi místech. Výsledky hygienici zveřejňují na svém webu. Nejčastějším problémem vedle výskytu sinic bývá nadměrné rozmnožení řas, které zhoršují průhlednost vody.

PROZATÍM VÝBORNÁ SEZONA

Kvalitu vody hodnotí hygienici pěti stupni podobnými školnímu známkování. Aktuálně nejhorší jsou v

Praze tři „dvojky“ neznamenaající žádná rizika ani omezení; voda je pouze méně průhledná – oficiálně se hovoří o „zhoršených smyslově postižitelných vlastnostech“. Z tohoto důvodu mají snížené hodnocení Džbán, Hostivař a Šeberák. Nejpriznivější stupeň 1 dostaly – alespoň na základě vyhodnocení prozatím posledních odběrů z poloviny června – biotopová koupaliště Lhotka i Radotín, rybník Motol a nádrž Divoká Šárka. Brzy se to ale může změnit.

Ve středních Čechách, kde hygienici sledují čtyři desítky lokalit, má nyní snížené hodnocení pouze pískník v Bakově nad Jizerou na Mladoboleslavsku – rovněž kvůli zhoršené průhlednosti vody.

Všechna ostatní sledovaná místa si zatím uchovala nejlepší známku, včetně sledovaných pláží na Orlíku i na Slapech nebo oblíbených koupacích míst na dosah od metropole: Proboštských jezer, jezer Konětopy či Lhota i rybníku Jureček a koupaliště Vyžlovka na Praze-východ. I ve středních Čechách nejnovější hodnocení většinou vychází z rozborů vzorků odebraných v polovině června. Novější mají jen biotop Votice na Benešovsku (z 20. června), koupaliště Dolní Bukovina na Mladoboleslavsku (z 23. června) a koupaliště Želízy na Mělnicku (z 24. června).

NOVÉ VZORKY ASI PŘINESOU ZMĚNY

Dá se očekávat, že brzy si některé lokality v hodnocení pohorší. Nové vzorky se podle předem učeného monitorovacího kalendáře odebíraly včera – výsledky budou známy ve čtvrtek nebo v pátek – a dá se očekávat, že horké počasí posledních dnů se někde na kvalitě vody nepříznivě podepsalo. Přírodní koupací lokality hygienici v sezoně trvající od konce května do sklonku prázdnin běžně kontrolují jednou za dva týdny, na 30. června připadl stanovený termín pravidelného odběru. Pokud rozbor dopadne méně příznivě, zpravidla se odběr vzorků v dané lokalitě opakuje po týdnu. Mimořádné odběry a analýzy hygienici zajišťují v případě podezření na zhoršení kvality vody nebo možné zdravotní ohrožení.

Milan Holakovský

<https://www.hygp Praha.cz/prazsky-denik-koupani-je-bezpecne-ameby-nehrozi>